

I. Művészetterápiás világtalálkozó

Előadás

Művészetterápiás rehabilitáció a Nyitott Műteremben

Hat évvel ezelőtt hoztuk létre a III. sz. Gondozási Központban a VII. kerület Dózsa Gy. Út 46 szám alatt működő Nyugdíjasházban a Nyitott Műtermet. Egy ilyen jellegű műterem természetes közege egy Művelődési Központ vagy Kultúrház. Ezzel szemben egy olyan helyen teremtődött meg, ahol az egyik lényeges szempont az idősek életminőségének javítása.

A műterem célja, hogy az itt lakók, a kerület nyugdíjasai vagy akár fiataljai bejöhessenek, önállóan, szabadon és ingyen alkothassanak. Olyan műhely, ahol bárki kipróbálhatja magát, kreatív önkifejezéssel, akár hobbi szinten, amatorként, akár erősen közeledve a professzionalizmus felé. Az ide bejövők kéthetente művészettörténeti előadásokon tájékozódhatnak, rendszeres kiállításnézővé és a kiállítások megbeszélése után kiállításértővé válhatnak.

A Nyitott Műterem alapvető filozófiája a teljes szabadság. Nem művészeti iskola, bárki látogathatja. Fontosnak tartjuk, hogy az idősebbek, esetleg sérültek, lelki vagy fizikai gondokkal küzdő emberek kreativitásának teret adjunk.

A hat év alatt kb. ötven ember járt és jár több-kevesebb rendszerességgel dolgozni a műterembe és közülük, egy kicsit meglepő adat, 30%-nak van valamilyen mentális vagy egyéb egészségi esetleg súlyos családi problémája.

Néhányan a halmozott sérülések mellett még családi konfliktusokkal, esetleg identitásgonddal is terheltek, legjellemzőbb ez a 40-60 év közötti középkorosztályra. Krónikus betegségek, családi és ehhez kapcsolódó pszichés és szociális konfliktusok. Néhányuknál egészen látványosan, de szinte mindenkinél tetten érhető a változás, a nyitott Műterem harmonizáló hatása.

Például „Juliska” esetében a művészethez kötődése miatt a családon és ismeretségi körén belüli státusza átalakult, a személyes sikerei és sikerélményei következtében.

Négy éve jött hozzánk „Karcsi” súlyos depresszióval, többszöri öngyilkossági kísérlet után, alkoholizmussal terhelve. Természetesen rendszeres pszichiátriai kezeléssel.

Bemutatkozásként préselt virágokból készített egyszerű kompozíciókat hozott. Elkezdett festeni és ez a munka olyan örömmel töltötte el, hogy mindennapi szokásává vált.

A művészet közelsége eufóriát okozott és egy olyan kötődést, kötést hozott létre a festéssel és a műteremben dolgozó társasággal, ami szorossá, elválaszthatatlanná vált a 3-4 év alatt.

Festés közben az élményei képpé tették depressziója teljes legyőzésére. A napi rendszerességgel művelt festészet megteremtette számára az önkifejezés olyan módját, mely biztosította egyénisége stabilitását. Ráadásul kialakult nála egy rendszeres és viszonylag jól magyarázható képi gondolkodás, mely egységes művészi stílust hozott létre. Az állandó foglalkozás a színekkel és formákkal egy új, nem beszélt, hanem szimbólumokkal dolgozó nyelv elsajátítása nagyon nehéz feladatot rótt rá.

E tanulás mellett a műteremben működő kapcsolatrendszerek folyamatos karbantartása, a mindennapi találkozások, őszinte beszélgetések is fontos feladatot jelentenek számára.

A koncentrált festés és tanulás a művészi fejlődés érdekében és az új személyes kapcsolatok, egy olyan igényt hoztak létre személyiségében, mely gátolta a deprimáltságot, az ivást, vagy a halál utáni vágyat.

A műteremben nincsenek kötelező körök. Ha valaki nem akar szénrel vagy ceruzával kockát és drapériát rajzolni, az fest. Akár nonfiguratív dolgokat vagy akár képeslapokat is másolhat. Ez a szabadság, úgy tűnik, minden idejára emberre hatással van.

Karcsi mindennapos festése, részvétele a művészettörténeti előadásokon, - új szokásai közé tartozik, hogy kiállítás megnyitókra jár, - odáig alakították gondolkodását, hogy annak ellenére, hogy naponta 1-2 sört megiszik, gyógyult alkoholistának tekinthető. Nincsenek többé depressziós időszakai, mert olyasmivel lett gazdagabb, ami számára állandó belső és külső sikerélményt biztosít.

Ezt a sikert az önálló kiállításainak is köszönheti, ugyanis az általa létrehozott munkák igazán tehetségről árulkodnak, és arról az örömről, amely létrehozza az alkotást.

„Karcsi” művésszé vált. De a többiek esetében is jellemző egyfajta lelki béke megteremtődése a mindennapi örömszerzés önmagunknak és környezetünknek.

Úgy gondolom, a művészet mindenkor képes a művészethez közel állók energiáit, gondolkodását, belső élményeit a harmónia, a szépség, a melegség irányába vezetni és mint egy mágnes örökre odavonzani.

Ghyczy György
Festőművész